

അദ്ധ്യായം 3

ആസൂത്രിത വികസനത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയം

- ദീർഘ കാലം നീണ്ടുനിന്ന ബ്രിട്ടീഷ് കോളനിവാഴ്ച ഇന്ത്യയുടെ സാമ്പത്തിക മേഖലയെ താറുമാറാക്കിയിരുന്നു.
- സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയെ ശക്തിപ്പെടുത്തുക എന്നത് സ്വതന്ത്ര ഇന്ത്യ നേരിട്ട പ്രധാന വെല്ലുവിളികളിൽ ഒന്നായിരുന്നു.
- ഇന്ത്യയുടെ വികസനം എന്നതുകൊണ്ട് അർത്ഥമാക്കുന്നത് സാമ്പത്തിക വളർച്ചയും സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക നീതിയുമാണ്.

വികസനമെന്ന ആശയം

- സ്വാതന്ത്ര്യ സമയത്ത് രണ്ട് തരത്തിലുള്ള വികസന മാതൃകകളാണ് ഇന്ത്യയുടെ മുൻപിൽ ഉണ്ടായിരുന്നത്.

1. മുതലാളിത്ത മാതൃക

- അമേരിക്കയും പാശ്ചാത്യ യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങളുമാണ് മുതലാളിത്ത മാതൃക സ്വീകരിച്ചിരുന്നത്.
- ഉൽപ്പാദനത്തിന്റെ സ്വകാര്യ ഉടമസ്ഥതയാണ് മുതലാളിത്ത മാതൃക ഊന്നൽ നൽകിയത്.

2. സോഷ്യലിസ്റ്റ് മാതൃക

- സോഷ്യലിസ്റ്റ് മാതൃക യു. എസ് .എസ് .ആറും മറ്റ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് രാജ്യങ്ങളും പിന്തുടർന്ന് പോകുന്നു.
- ഉൽപ്പാദനത്തിന്റെ പൊതു ഉടമസ്ഥതയാണ് സോഷ്യലിസ്റ്റ് മാതൃക ഊന്നൽ നൽകിയത്.
- ഈ രണ്ടു മാതൃകകളുടെയും നല്ല വശങ്ങൾ സമന്വയിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു സമ്മിശ്ര സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് ഇന്ത്യ രൂപം നൽകി.

ആസൂത്രണം

- സ്വതന്ത്ര ഇന്ത്യ സ്വീകരിച്ച വികസന തന്ത്രം സാമ്പത്തിക ആസൂത്രണം എന്നതായിരുന്നു.
- ഇന്ത്യയുടെ സാമ്പത്തിക വികസനത്തെ സ്വാധീനിച്ച ദേശീയവും അന്തർദേശീയവുമായ ഘടകങ്ങൾ :

1. 1930 കളിൽ അന്തർദേശീയ രംഗത്ത് ഉണ്ടായ സാമ്പത്തിക തകർച്ചയുടെ അനുഭവങ്ങൾ .

2. ആസൂത്രണത്തിലൂടെ സോവിയറ്റ് യൂണിയൻ കൈവരിച്ച സാമ്പത്തിക വളർച്ച .

3. 1944 ൽ ബോംബെയിലെ വൻ വ്യവസായികൾ ചേർന്ന് തയ്യാറാക്കിയ ബോംബെ പദ്ധതി.

- ഈ ഘടകങ്ങളുടെ സ്വാധീന ഫലമായി സർക്കാർ പഞ്ചവത്സര പദ്ധതികൾക്ക് രൂപം നൽകുവാൻ തീരുമാനിച്ചു.

ആസൂത്രണ കമ്മീഷൻ

- 1950 മാർച്ച് 15ന് കേന്ദ്രമന്ത്രിസഭ തീരുമാനത്തിലൂടെയാണ് ആസൂത്രണ കമ്മീഷൻ രൂപം നൽകിയത്.
- പ്രധാനമന്ത്രിയാണ് ആസൂത്രണ കമ്മീഷൻ ചെയർമാൻ.
- ഉപദേശക സ്വഭാവമാണ് കമ്മീഷനുള്ളത്.
- പദ്ധതികളുടെ തയ്യാറാക്കൽ , നടത്തിപ്പ് എന്നിവ സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ തയ്യാറാക്കി സമർപ്പിക്കുകയാണ് കമ്മീഷന്റെ ചുമതല.
- 2015 ജനുവരി ഒന്നിന് ആസൂത്രണ കമ്മീഷൻ പകരമായി നീതി ആയോഗ് എന്ന പുതിയ സംവിധാനം നിലവിൽ വന്നു.

പഞ്ചവത്സര പദ്ധതികൾ

- പഞ്ചവത്സര പദ്ധതികൾ എന്ന ആശയം സോവിയറ്റ് യൂണിയനിൽ നിന്നാണ് ഇന്ത്യ കടമെടുത്തത്.

ഒന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി (1951- 56)

- ഡോ. കെ എൻ രാജ് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ പ്രധാന പങ്കുവഹിച്ചു..
- ദാരിദ്ര നിർമ്മാർജ്ജനമായിരുന്നു പ്രധാന ലക്ഷ്യം.
- സാവകാശം മുന്നേറുക .
- ഡാമുകൾ ജലസേചന സൗകര്യം വർദ്ധിപ്പിക്കൽ എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ കാർഷിക മേഖലയുടെ പുരോഗതിക്ക് ഒന്നാം പദ്ധതി ഊന്നൽ നൽകി.
- രാജ്യത്തെ കൃഷിഭൂമിയുടെ വിതരണത്തിന് പ്രഥമ പരിഗണന നൽകി.
- ഹിരാക്കുഡ്, ഭക്രാനംഗൽ തുടങ്ങിയ വൻ ഡാമുകളുടെ നിർമ്മാണം ഒന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ നേട്ടമായിരുന്നു.

രണ്ടാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി (1956 - 1961)

- രണ്ടാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി തയ്യാറാക്കിയത് പിസി മഹലനോബിസിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള സാമ്പത്തിക വിദഗ്ധരാണ്.
- സാധ്യമായ എല്ലാ ദിശകളിലും ത്വരിതഗതിയിൽ ഘടനാപരമായ പരിവർത്തനം കൊണ്ടുവരുന്നതിന് ഈ പദ്ധതി ഊന്നൽ നൽകി.
- രാജ്യത്തിന്റെ വ്യാവസായിക വികസനത്തിന് പ്രാധാന്യം നൽകി.
- പൊതുമേഖലയ്ക്ക് പ്രാധാന്യം ലഭിച്ചു. വൈദ്യുതി, റെയിൽവേ, ഇരുമ്പുരുക്ക്, വാർത്താവിനിമയം എന്നീ മേഖലകളിൽ പൊതുമേഖല സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് രൂപം നൽകി.
- ആഭ്യന്തര വ്യവസായത്തെ സംരക്ഷിക്കുക എന്ന് ഉദ്ദേശത്തോടെ ഇറക്കുമതിയുടെ മേൽ ഗവൺമെന്റ് വലിയതോതിൽ നികുതി ചുമത്തുകയുണ്ടായി. ഇത് പൊതുമേഖലയേയും സ്വകാര്യമേഖലയും സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് വളരെയധികം സഹായിച്ചു.

അടിസ്ഥാന വിവാദങ്ങൾ

- രണ്ടാം പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിക്കാലത്ത് ഉയർന്നുവന്ന രണ്ട് തർക്കങ്ങൾ ആയിരുന്നു കൃഷി വ്യവസായത്തിനെതിരെ ,പൊതുമേഖല സ്വകാര്യ മേഖലയ്ക്കെതിരെ .

1. കൃഷിയും വ്യവസായവും

- ഇന്ത്യയെപ്പോലൊരു പിന്നോക്ക രാജ്യത്ത് കാർഷിക മേഖലയുടെ പുരോഗതിക്കോണോ വ്യവസായിക വളർച്ചയ്ക്കോണോ പ്രാധാന്യം നൽകേണ്ടത് എന്ന കാര്യത്തിൽ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ആദ്യ നാളുകളിൽ തർക്കം നിലനിന്നിരുന്നു.

കാർഷിക മേഖലയെ അനുകൂലിക്കുന്നവർ

- ഗാന്ധിയൻ സാമ്പത്തിക വിദഗ്ധനായ ജെ സി കുമാരപ്പ ഗ്രാമീണ വ്യവസായവൽക്കരണത്തിന് ഊന്നൽ നൽകി.

പ്രധാന വാദഗതികൾ

- ഇന്ത്യയുടെ പ്രധാന വരുമാനമാർഗ്ഗം കൃഷിയാണ്.
- നല്ലൊരു ശതമാനം ആളുകളുടെയും ദൈനംദിന ജീവിതം കൃഷിയെ ആശ്രയിച്ചാണ് നിലനിൽക്കുന്നത്.
- കാർഷിക മേഖലയ്ക്ക് മുഖ്യപരിഗണന നൽകിയെങ്കിൽ മാത്രമേ രാജ്യത്ത് ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷ ഉറപ്പുവരുത്തുവാൻ കഴിയുള്ളൂ.
- കൃഷിയെക്കാൾ കൂടുതൽ നിക്ഷേപം വ്യവസായ മേഖലയ്ക്ക് അനുവദിച്ചാൽ ഭക്ഷ്യ പ്രതിസന്ധിക്ക് സാധ്യത കൂടുതലായിരിക്കും.

വ്യവസായ മേഖലയെ അനുകൂലിച്ചവരുടെ വാദഗതികൾ

- വ്യവസായിക ഉത്പാദന വർദ്ധനവിലൂടെ മാത്രമേ രാജ്യത്തെ ദാരിദ്ര്യ ചക്രത്തിൽ നിന്നും മോചിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയൂ.
- തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നു.
- കാർഷിക മേഖലയുടെ ആധുനികവൽക്കരണം.

2. പൊതുമേഖലയും സ്വകാര്യ മേഖലയും

സ്വകാര്യമേഖലയെ അനുകൂലിച്ചവർ മുന്നോട്ടുവച്ച വാദഗതികൾ

- ആസൂത്രണം സ്വകാര്യ മേഖലയ്ക്ക് വളരുന്നതിന് ആവശ്യമായ പ്രചോദനമോ ഇടമോ നൽകിയില്ല.
- ശക്തമായ പൊതുമേഖല, സ്വകാര്യമേഖലയുടെ വളർച്ചയെ തടസ്സപ്പെടുത്തി.
- ഇറക്കുമതിക്കേൾപ്പെടുത്തിയ നിയന്ത്രണം സ്വകാര്യ മേഖലയെ പരിമിതപ്പെടുത്തി.
- ഗവൺമെന്റിന്റെ അമിത നിയന്ത്രണം അഴിമതിക്കും കാര്യക്ഷമത കുറയുന്നതിനും കാരണമായി.

പൊതുമേഖലയെ അനുകൂലിച്ചവർ മുന്നോട്ടുവച്ച വാദഗതികൾ

- പൊതു വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യ സംരക്ഷണം എന്നീ മേഖലയിൽ ഗവൺമെന്റ് കാര്യമായ നിക്ഷേപം നടത്തിയില്ല.
- പൊതുമേഖലയെ അവഗണിച്ചുകൊണ്ട് രാഷ്ട്രം സ്വകാര്യ മേഖലയെ സഹായിക്കുകയും ലാഭം ഉണ്ടാക്കുവാൻ അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തു.
- ഉയർന്ന വേതനം പറ്റുന്ന ഉത്തരവാദിത്തമില്ലാത്ത മധ്യവർഗ്ഗത്തെ സൃഷ്ടിച്ചു.
- ലാഭം കുറഞ്ഞ മേഖലകളിൽ മാത്രമാണ് രാഷ്ട്രം ഇടപെട്ടത്.

പ്രധാന അനന്തരഫലങ്ങൾ

1. അടിസ്ഥാനം

- ഭാവി ഇന്ത്യയുടെ സാമ്പത്തിക വളർച്ചയ്ക്ക് ആവശ്യമായ അടുത്തറയിട്ടത് ആസൂത്രണത്തിന്റെ ആദ്യഘട്ടത്തിലാണ്.
- ഈ കാലഘട്ടത്തിലാണ് ജലസേചനവും, വൈദ്യുത ഉൽപാദനവും, ഗതാഗതം, അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം എന്നിവ പുരോഗതി പ്രാപിച്ചത്.

2. ഭൂപരിഷ്കരണം

- കാർഷിക വികസനത്തിൽ താല്പര്യമില്ലാതിരുന്ന ഭൂവുടമകളിൽ നിന്ന് കൃഷി ഭൂമിയെ രക്ഷിച്ച് കർഷകർക്ക് ലഭ്യമാക്കുക ആയിരുന്നു പ്രധാന ലക്ഷ്യം.
- ഭൂപരിഷ്കാരങ്ങളുടെ ഭാഗമായി മുന്നോട്ട് വെച്ച പ്രധാന നടപടികൾ :**
  - ചെറിയ കൃഷിയിടങ്ങൾ സംയോജിപ്പിച്ച് വിസ്തൃതമായ കൃഷിയിടങ്ങൾക്ക് രൂപം നൽകുക.
  - ഗ്രാമങ്ങളിലും നഗരങ്ങളിലും ഒരു വ്യക്തിക്ക് കൈവശം വയ്ക്കാവുന്ന പരമാവധി ഭൂമിയുടെ അളവ് നിശ്ചയിക്കുക.
  - പാട്ട കൃഷിക്കാർക്ക് കുടിയൊഴിപ്പിക്കലിൽ നിന്നും നിയമ സംരക്ഷണം നൽകുക.

ഹരിതവിപ്ലവം

- ഒന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി കാർഷിക മേഖലയ്ക്ക് മുൻഗണന നൽകിയിട്ടും ഇന്ത്യ ഭക്ഷ്യോത്പാദനത്തിൽ സ്വയം പര്യാപ്തമായില്ല.
- 1960 - കളിൽ ഇന്ത്യ രൂക്ഷമായ ഭക്ഷ്യ പ്രതിസന്ധിയെ നേരിട്ടു.
- ഭക്ഷ്യ പ്രതിസന്ധിയും സാമ്പത്തിക നയം മാറ്റുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള സമ്മർദ്ദവും പുതിയ കാർഷിക തന്ത്രം സ്വീകരിക്കുവാൻ ഇന്ത്യയെ പ്രേരിപ്പിച്ചു. ഈ കാർഷിക തന്ത്രമാണ് **ഹരിതവിപ്ലവം**.
- ഭക്ഷ്യ ഉൽപാദനത്തിൽ സ്വയംപര്യാപ്തത നേടുക എന്നതായിരുന്നു ഹരിത വിപ്ലവത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം.
- ഇന്ത്യൻ ഹരിത വിപ്ലവത്തിന്റെ പിതാവ് - **എം എസ് സ്വാമിനാഥൻ**.

ഹരിത വിപ്ലവത്തിന്റെ ഫലമായി കൈകൊണ്ട നടപടികൾ :

- അത്യുൽപാദന ശേഷിയുള്ള പുതിയ ഇനം വിത്തുകൾ കർഷകർക്ക് വിതരണം ചെയ്തു.
- രാസവളങ്ങൾ, കീടനാശിനികൾ, മെച്ചപ്പെട്ട ജലസേചന സൗകര്യം എന്നിവ കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ കർഷകർക്ക് ലഭ്യമാക്കി.
- കർഷകർ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന ഓരോ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്കും ഗവൺമെന്റ് താങ്ങുവില നൽകുന്നതാണെന്ന് ഉറപ്പു നൽകി.

വിമർശനങ്ങൾ

- ഹരിതവിപ്ലവത്തിന്റെ ഫലമായി രാജ്യത്ത് വൻ നേട്ടമുണ്ടാക്കിയ രണ്ടു വിഭാഗങ്ങൾ - ഭൂപ്രഭുക്കന്മാരും സമ്പന്ന കർഷകരും.
- പഞ്ചാബ് ഹരിയാന പടിഞ്ഞാറൻ ഉത്തരപ്രദേശ് എന്നിവിടങ്ങളിലെ ഇതിനകം

സമ്പന്നരായ ഗോതമ്പ് കർഷകരാണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ പ്രധാന ഗുണഭോക്താക്കൾ .

- ഒരു മധ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ ഉയർച്ചയ്ക്ക് ഹരിത വിപ്ലവം സാക്ഷ്യം വഹിച്ചു.
- ഇടതുപക്ഷ സംഘടനകളുടെ വളർച്ചയ്ക്ക് കാരണമായി.

ധവള വിപ്ലവം

- 'ഇന്ത്യയുടെ പാൽക്കാരൻ' എന്ന അപരനാമത്തിൽ അറിയപ്പെടുന്ന വർഗീസ് കുര്യനും ലിമിറ്റഡും ചേർന്ന് ക്ഷീരോത്പാദന രംഗത്ത് നടത്തിയ മുന്നേറ്റമാണ് ധവള വിപ്ലവം .
- ഗുജറാത്തിലെ ആനന്ദ് ആസ്ഥാനമായുള്ള ക്ഷീരകർഷകരുടെ സഹകരണ പ്രസ്ഥാനമാണ് അമൂൽ.
- ഗ്രാമീണ വികസനവും ദാരിദ്രനിർമ്മാർജ്ജനവുമാണ് ഈ സംഘത്തിന്റെ കാതലായ ലക്ഷ്യം.
- കർഷകരുടെ സ്ഥിരവരുമാനം വർദ്ധിപ്പിച്ചു.
- കൂടുതൽ തൊഴിൽ അവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചു.

പിൽക്കാല സംഭവവികാസങ്ങൾ

- ഇന്ദിരാഗാന്ധി അധികാരത്തിൽ വന്നപ്പോൾ ഇന്ത്യയുടെ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയുടെ മേൽ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ നിയന്ത്രണം ശക്തമാക്കി.
- സാമ്പത്തിക നയങ്ങൾ തീവ്ര സോഷ്യലിസ്റ്റ് ആഭിമുഖ്യം പ്രകടിപ്പിച്ചു എന്നുള്ളതാണ് ഏറ്റവും വലിയ പ്രത്യേകത.

1967 നു ശേഷം കൈകൊണ്ട് പ്രധാന നടപടികൾ :

1. സ്വകാര്യ മേഖലയിൽ കൂടുതൽ നിയന്ത്രണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തി.
2. 14 സ്വകാര്യബാങ്കുകൾ ദേശസാൽക്കരിച്ചു.
3. ദരിദ്ര ജനവിഭാഗങ്ങൾക്ക് അനുകൂലമായ ധാരാളം പദ്ധതികൾ പ്രഖ്യാപിച്ചു.
4. പുത്തൻ സാമ്പത്തിക നയത്തിന് രാഷ്ട്രം രൂപം നൽകി.

JOBY JOHN
HSST Jr. Political Science
GHSS Adhur, KGD